

פרשת בא

מתוך צוואת הגר"א: "ואדם הזוכה לחסום פיו – זוכה לאור הגנוז".
 השתיקה לפי הגר"א אינה בדלנות או בוז לזולת, שכאילו אינו ראוי לשיחתך.
 השתיקה, נוסח הגר"א, היא היחידה הבסיסית של המודעות העצמית. דיבור מרובה מייצר בלאי נפשי ותרבותי. דיבור מרובה מפריך את עצם האפשרות לדייק, ולמעשה חוסם תקשורת נכונה. ואילו דיבור מינימליסטי חוסך תאונות נפשיות ופיזיות.
 שתיקה הינה הימנעות מיצירת מצגי-שווא, מהפעלה הבלותית את הזולת ומיצירת דעת קהל עדרית. שתיקה מונעת רכילות והונאת-דברים קלות ובינוניות...
 ובעיקר שתיקה ערובה לפרטיות. ואילו דיבור מרובה מזמין פלישה לפרטיות האדם. ופרטיות היא סגולת האדם הריבוני...
 מתוך "סדר יום", אדם ברוך

שעור פרשת שבוע: כנרת סמואל

שבת		ימי החול	
הדלקת נרות	16.46	זמן תפילין /טלית	5.46
מנחה א' 14.00	ב' 16.55	סוף זמן ק"ש	9.16
		שקיעה	17.08 ← 17.12
שחרית א'	6.45	מנחה א' (בחד"א)	12.45
שחרית ב'	8.30		
קידוש	11.30	מנחה וערבית	17.00
מנחה 12.30, 13.30, 16.30		צאת הכוכבים	17.30
		ערבית	20.10
לימוד "בראשית"	17.20		
צאת השבת	17.43	שחרית נוער	7.30

* בשבוע הבא פ' בשלח (שבת שירה וטו' בשבט) קבלת שבת בבית הכנסת בסגנון 'קרליבך'. מנין רגיל יתקיים בבית הכנסת של החטיבה.

אחות תורנית השבת – דורית רידר.

שבת
 שלום

מחצית פלאוזה

אנו עומדים **באמצען של כמה פרשיות** אשר עוסקות ביציאת מצרים, ובפרשתנו נעשית היציאה עצמה בפועל "ויהי בעצם היום הזה הוציא ה' את בני ישראל מארץ מצרים על צבאותם"¹.

מהי אותה ארץ מצרים שיצאנו ממנה?

המדרש דורש מצרים- ש"מצירה לישראל"². מצרים היו "מקולקלים מכל האומות"³ ולכן כאשר התורה רוצה להזהירנו מעבירות היא מזזהירה אותנו "כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו"⁴.

מהי אותה תרבות מקולקלת של מצרים שממנה יש כל כך להזהר?

קודם כל מצרים **מייצגת** את האליליות של העבודה לבעלי חיים. בנוסף, תרבות מצרים מתוארת בספר ישעיהו כתרבות שאומרת "לי

יאורי ואני עשיתיני" - תרבות של גאווה. ניתן לראות זאת פעמים רבות בדברי פרעה שחושב רק על עצמו **באומרו** "העתירו **בעדי**"⁵

"ויסר **מעלי** רק את המוות הזה"⁶. גם כשהוא טוען בעד עמו - "ויסר הצפרדעים ממני ומעמי"⁷ - כאשר שואלים אותו **למועד הסרת**

המכה, הוא נתפס בדבריו ועונה "למחר", אולי יצליח לתפוס את משה ולבזותו- העם לא באמת מעניין אותו.⁸

ומה היה מצבם של בני ישראל בזמן בו היו צריכים לצאת ממצרים?

בני ישראל היו משוקעים חזק מאוד באליליות של מצרים. ע"פ המדרש הם היו משוקעים במ"ט שערי טומאה. ואם כן, איך ניתן

להוציא כך את בני ישראל ממצרים? הרי כל ענינה של יציאת מצרים הוא להביא אור חדש לעולם, אור של אהבה, אמונה ונתינה. איך

ישראל יוכלו במצבם זה להביא את אותו אור לעולם?

לכן הקב"ה מצווה את בני ישראל במצוות שמטרתן להוציא מהם את התרבות האלילית והמנטליות של המצרים. לדוגמא - קורבן

פסח **שלגביו** ישראל מצווים "לא תאכלו ממנו נא ובשל מבושל במים כי אם צלי אש ראשו על כרעיו ועל קרביו"⁹. מטרת הציווי היא

לאכול את האלילים של המצרים ועל ידי האכילה לעבוד את הקב"ה, ואת זאת לעשות לא בהחבא ללא ביטול, אלא לצלות אותו

בשלמותו כך שכולם ידעו מי הוא ה' ומי עמו.

בנוסף, ישנו מדרש יפה שמובא ברש"י המתאר מצב זה:

מדוע צווה הקב"ה את ישראל לקחת את השה ארבעה ימים לפני שחיתתו? "היה רבי מתיא בן חרש אומר: הרי הוא אומר 'ואעבור

עליך ואראך והנה עתך דודים' - הגיעה שבועה שנשבעתי לאברהם שאגאל את בניו ולא היה בידם מצוות להתעסק בהם כדי

שיגאלו, שנאמר 'ואת ערום ועריה' (ערומים ממצוות), ונתן להם שתי מצוות: דם פסח ודם מילה, שמלו באותו הלילה, שנאמר

'מתבוססת בדמייך' - בשני דמים... אמר להם 'משכו וקחו לכם': משכו ידיכם מאלילים וקחו לכם צאן של מצוה".

שתי מצוות אלו הן גם שתי מצוות העשה היחידות שמי שלא מקיימם ענשו כרת, ובאופן שלא ניתן לפספס שתיהן קשורות בדם. מה

מיוחד בשתי מצוות אלו?

במצוות אלו אנו נותנים מהחיות שלנו לעבודת ה'. גם בנתינת רכושו של האדם יש מימד מסוים של נתינה מהחיות, והדם שאנו

שופכים מזכיר לנו למי אנו גופנו שייכים. התרבות היהודית מייצגת תרבות של ענווה ונתינה מעצמך לקב"ה ולזולת גם כשהוא על

חשבונך, וזה המסר איתו בני ישראל יוצאים ממצרים. איננו מעוניינים רק לצאת ממצרים אלא גם ובעיקר להוציא את המצריים

מעצמנו.

גלות מצרים היא שורש לכל הגלויות ויציאת מצרים היא שורש לכל הגאולות.¹⁰ ויהי רצון שכשם שזכינו להגאל מהגלות ולהגיע ארצה

לארץ ישראל. וכמו אז גם היום **נזכה** להביא את הגאולה השלמה שפירושה הוא הפצת האור של הענווה, האהבה בין אדם לחברו,

הנתינה מעצמנו לזולת והאמונה בה' אחד. ויתקיים בנו מהרה הפסוק "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"¹¹.

עבת מלפני אחיה ה'.

¹ שמות יב' נא'

² ב"ר פט"ז ד'

³ רש"י ויקרא יח' ג' בשם הספרי

⁴ ויקרא שם

⁵ שמות ח' כד'

⁶ שמות י' יז'

⁷ שמות ח' ד'

⁸ הרב מרדכי אליהו- מעייני הישועה

⁹ שמות יב' ט'

¹⁰ הרבי מליובאוויטש פרשת בא התשנ"א

¹¹ מיכה ז' טו'

לה היה השבוע

לאט לאט מתגלים מימדי האסון שקרה בהאיטי עם רעידת האדמה בשבוע שעבר. המשלחת הישראלית עושה חיל בחילוץ הנפגעים, ובין המחלצים נמצא גם אורי נוריק הפועל במסגרת המשלחת הרפואית. יחד עם העולם כולו אנו מתפללים שיצליחו במשימה הקשה של הטיפול בשורדים, ויאתרו ניצולים נוספים. ולוואי שימצאו תושביה של ארץ זו את הדרך להתאושש ולקום מהחורבן הקשה שפקד אותם.

ביום ראשון נחרדנו לשמוע על תאונת הדרכים הקשה שקרתה כל-כך קרוב אלינו, בין בארי לעלומים. בתאונה נהרגו שני חיילים וגם חברת קיבוץ אורים. ככל הנראה הגורם לתאונה היה עקיפה אסורה על פס לבן, עקיפה שגרמה להתנגשות חזיתית. תאונה זו מזכירה לנו שוב כמה חשוב לנהוג במשנה זהירות!!!

גשם סוף סוף בא ועימו גם כמה ימים קרים שהזכירו שבכל-זאת אנחנו עדיין בעונת החורף. אצלנו ירדו כ – 29 מ"מ, אך לעומת זאת נחלי הדרום והצפון שצפו וגעשו ממש, עד כדי שטפונות, חסימת כבישים והצפות בתים באזורים מסוימים. תודה על כל טיפה!

ביום רביעי בערב, התכנס ציבור גדול מאד במועדון לחבר לשמוע מפי אייל פלד, מנהל פרוייקט המיגון, על **כניסת סעד לתהליך בניית הממד"ים** ועל המשמעויות השונות שנגזרות מכך כבר בימים הקרובים, עם תחילת העבודות. אייל הצליח לנסוך בטחון ולהכין את הציבור לקראת הבאות. אחד המסרים החשובים בשיחה היו: "תתכוננו שבתקופה הזאת אין שלאף שטונדה!" בעלון הבא יובא בע"ה תקציר הדברים שנאמרו.

תזכורת חשובה מאת הנהלת הקהילה:

ביום שלישי הקרוב, יא' שבט, 26/1/10, בשעה 20:30, נתאסף במועדון לחבר על מרק חם, ונשמע על הנושאים החמים מנציגי הקיבוץ הדתי (נחמיה-מזכ"ל, יהושע- מרכז חברה, מיכל-חינוך) לקראת מועצת הקיבוץ הדתי.

ישנה חשיבות רבה בפגישה זו, על מנת שהציבור יהיה מעורב, ויוכל להביע את עמדת סעד בנושאים שעל הפרק. במוצאי שבת הבא תתקיים אסיפה, בה ייבחרו הצירים, ובה ככל הנראה נקבע את עמדתנו לקראת המועצה. לקראת האסיפה, יפורסם חומר נוסף (הצעות, הסכמות וכו') בעלון.

תודות מאשפת ת"א"ר

קשה לנו למצוא את המילים המתאימות כדי להודות לכל בית סעד על החיבוק הגדול שחיבקו אותנו בתקופה כה קשה שעברנו, על התמיכה, העזרה והעידוד שקיבלנו.

ראשונים – צוות המרפאה שלא חסכו מזמנם על מנת להושיט לנו עזרה רפואית ונפשית. החברים שביקרו יום-יום ועזרו למרדכי לעבור ימים לא קלים, בנעימות, בחברות, בלימוד, בשיחה, בסיפור ובבדיחה ובהעלאת זכרונות מימים עברו.

השכנים הטובים שהיו מוכנים לעזור ולתמוך בכל רגע.

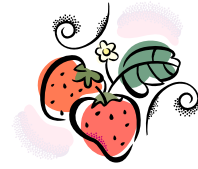
ותודה גדולה לכל החברים שדאגו לנו בימי השבעה –

אכן אנו משפחה אחת גדולה - משפחת בית סעד.

תודה לכולם - ארימ, אביאדור, פלא, שלומית, צידו ואופר.

טיוול לכבודו של ה' חודש שבט

ביום ראשון בבוקר – ב' בשבט – יצאנו כ-25 חברים וחברות לטיול מהנה ביותר, טיול נחמד, קרוב לבית, טיול של חודש חדש והתחדשות יישובית וחקלאית:

תחנה ראשונה עשינו במושב ישע לביקור בחממה של גידול תותים בתליה. כבר לפני כניסתנו לחממה התפעלנו מהמראה המיוחד הנגלה לעינינו דרך חלונות החממה. נכנסנו, הרמנו עיניים והאדום-האדום הזה תלוי לנו ממש מעל הראש. התיישבנו מסביב למדריך (אורי – בעל חממות במושב תלמי יוסף ובעליו של "שביל הסלט"). אורי הורה לנו לנסות לאכול תותים ללא עזרת הידיים. כמובן שזו לא הייתה בעיה לגבוהים יותר (לנמוכים שבינינו זו כן הייתה בעיה). קבלנו הסברים על הגידול בשיטה זו, בעזרת חרקים מיוחדים (תוצרת קב' שדה אליהו) אשר מבטיחים תותים ללא ריסוס. הוסבר לנו על המצע המיוחד, שבמקום אדמה משתמשים בקליפות קוקוס מרוסק ובהפריה מיוחדת עם דבורים מיוחדות. ביציאתנו מהחממה התאספנו ברחבה וקבלנו שיעור על יוני דואר, שאורי מגדל. הוא הביא מספר יונים מסוגים שונים והסביר לנו בחן ובהומור על שמותיהן ומעשיהן, וכיצד הוא הגיע לעיסוק ביוני דואר. לסיום – הוא נתן למספר חברים להחזיק יונים ופתק שנכתב ע"י אחד מהמשתתפים הוצמד לאחת היונים – ואז כל היונים שולחו למרומים וחיכו לנו כמובן בביתו של אורי במושב תלמי יוסף כאשר הגענו לשם.

ב"שביל הסלט" בחלקות הקטיף העצמי אצל אורי משכנו גזרים: לבנים, שחורים, צהובים ו סגולים, צרים, ארוכים, שמנים, קצרים... ומאד מאד טעימים. התיישבנו מסביב לשולחנות ונמזגה לנו חליטת תה צמחים טעימה. אשתו של אורי, שולי, ספרה לנו על האזור ועל התרומה המיוחדת לה זכו מאנשי נצרים ועצמונה שמתגוררים בינתיים בישובים יכול ויתד. ראינו חממות ובהן חמישה סוגים של מנטה-נענה ומיני תבלינים נוספים המתאימים לחליטות. יש גם חממות וחלקות קטיף פרחים כגון חמניות, לוע-הארי, דולפיניום, כלניות ונוריות בשלל צבעים. מראות מרהיבים ביותר! לקינוח נכנסו לחממה גדולה ובה מגדלים עגבניות שרי בצורות רבות, בצבעים ובטעמים רבים. בנוסף גדלים בחממה זו מלפפונים קטנים, פלפלים ננסיים בשלל צבעים ועוד. קטפנו וזללנו – מה זה טעים!

מתלמי יוסף נסענו לנצרים שבמושב יבול. חיכתה לנו צורית ירחי, המדריכה במדרשת נצרים אשר ביבול. צורית הייתה מאד נרגשת ואסירת תודה על שנפל בחלקה לקבל אותנו ולהדריך אותנו. היא זוכרת את סעד ואת כל העזרה שתמיד הושטנו להם מאז קבוץ נצרים, הפינוי, אחרי הפינוי וגם היום. איתה נסענו בכביש המוביל לחלוציות – הישובים הנבנים עבור אנשי עצמונה ונצרים:

נווה, שולמית ובני נצרים, הרחוק ביותר. בדרך ראינו את הבתים הראשונים של הישוב נווה מתחילים לקבל צורה, ראינו את החממות של בני נצרים ואת מטע האתרוגים. בכניסתנו לישוב החדש בני נצרים – עבור 300 משפחות! – התפעלנו מהמראה: מספר רב של בתים גדולים ומרווחים בשלבי בניה כאלה ואחרים, קרוונים בהם גרים 11 משפחות שהחליטו כבר לגור שם, וכמובן בסיסון של צה"ל עם קבוצת חיילים השומרים על הכל. ראינו את מבנה בית הספר הממוגן, כבר עומד מוכן לקלוט את הילדים ולידו שטח המחכה לבניית המדרשה כולל אכסניה, וגם גן ילדים ממוגן עם שני אגפים. כמובן הלכנו לראות את בית הכנסת הנבנה ממש מול גבול מצרים! בנין שכרגע לא ניתן להמשיך בהשלמתו עקב חוסר בתקציב. ומסביב חול וחול ועוד חול. עברנו בין החממות ונכנסו לחממה לגידול פלפלים ליצוא לאירופה השייכת למשפחת ירחי. שישה דונם של פלפלים גדולים ושמנים בצבעים שונים – מראה משכר! יצאנו מהאזור נפעמים ומלאי הערכה לאנשים שיודעים להמשיך לחיות ולבנות חיים חדשים אחרי הפינוי מגוש קטיף, אנשים המאמינים בהתחדשות ומודים על הטוב שבדבר. לאחר פסק זמן לארוחת צהרים בחדר האוכל שמדרשת נצרים ביבול, יצאנו לדרך חזרה.

התכנית הייתה לנסוע למעון ולנירים לראות את השיפוצים שנעשו בעתיקות הנמצאות במקומות אלה, אך תאונת הדרכים הקטלנית שאירעה אך שעתיים לפניכן גרמה לדלג על מקומות אלה. הנהג היה צריך להגיע עד שעה 14.10 לסעד ע"מ להחזיר ילדים מבית הספר ועקב סגירת הכביש בין בארי עד סעד, נאלצנו לעקוף (בהוראת המשטרה) את

הכביש ולרדת לדרך עפר. נוסעים, נוסעים... רואים כלניות משמאל, שדות חיטה מימין ומגיעים לעליה לכביש קרוב לעלומים. אך מה? האוטובוס גדול מדי ואינו מצליח לעלות מכביש הפר דרך קטע החצץ ולעלות לכביש. מה עושים? יורדים וממשיכים עוד קצת – אולי עוד מעט יש עליה טובה יותר. בינתיים ממשיכים לנסוע רכבים פרטיים ומשאיות באותה דרך ובאותו כיוון. לא הגענו לשום מקום שניתן לעלות ממנו ולכן עשינו אחורה-פנה ע"מ לחזור למקום שממנו נכנסנו. אבל מה – מולנו באים עוד משאיות עוד רכבים מסוגים שונים. צריך לנסוע עוד לאחור ולעמוד בצד כדי שהמשאיות יוכלו לעבור (אמרו להם שאין אפשרות לעלות, אך הם המשיכו בכל זאת). הגענו חזרה לשוטר החוסם את המעבר. הוא הפנה אותנו לדרך העפר בצד השני של הכביש (ליד בארי). מה הפלא? מהצד הזה אפשר לנסוע ללא כל בעיה את כל הדרך העוקפת עד לשוטר החוסם מהצד השני. למה לא אמרו לנו את זה קודם? הגענו באיחור קל לסעד עם הרבה הנאה והתרגשות בלב.

כל הכבוד לברוריה גורן על הארגון המופתי של הטיול, הדאגה להבאת הכיסאות, לבני גינזברג על הליווי וההסברים לאורך כל הדרך ובכל מקום, לאורי על ההדרכה המאלפת וכמובן לצורית שנתנה לנו שיעור מפליא בהמשכות והתחדשות, ועבור הכיבוד הטעים במדרשה. מחכות כבר לטיול הבא!

פאה אריבה.

פיה הסלט? מה זה?

מכירים את "דרך המלך", "דרך המשי", "שביל החלב", "דרך הבשמים" ועוד כינויים ומושגים הקשורים לאירועים היסטוריים או מקומות שמאחוריהם עומד סיפור? נסענו לברר מהו הסיפור מאחורי הכינוי "שביל הסלט".

ביום ראשון השבוע, צמוד לר"ח שבט, יצאה קבוצת חברים לכוון דרום לפתור את חידת השם המוזר. וזאת לדעת, יש כביש שממשיך גם דרומה מקיבוץ עלומים!

אחרי צומת מגן מצטרף רכב נוסף המנחה את נהג האוטובוס לנסוע בעקבותיו. קבוצת חממות לכל מלוא העין ואנו מוזמנים להיכנס לחממת תות שדה. המראה הראשון שאיננו רגילים אליו הוא מראה ערוגות תלויות בגובה אדם ומתחת לצמחים משתרבים תותים בשלבי הבשלה שונים. הרצון הראשון הוא פשוט להתרומם מעט, וללא מגע ידיים, לנגוס בפרי העסיסי בהנאה רבה ובעיקר בעידודו של המדריך. הסברים על דרך הגידול ושלבי הבשלת התות ובעיקר שימת הדגש על גידולו ללא עירוב כימיקלים בהגנה מפני מזיקים. הוסברה והודגמה לנו שיטת ההגנה על הפרי בעזרת חרקים שונים הנלחמים במזיקי הפרי.

המדריך אורי אלון מציג עצמו כאגרונום והוא תושב מושב תלמי יוסף המשמש בדרך כלל, כמדריך מקצועי בחממות, אבל בנוסף הוא גם מוביל מבקרים ומסביר על מבנה היישובים שרובם מתמחים בגידולי חקלאות אורגנית. בנוסף הוא מספר על תחביבו כמגדל יוני דואר ומדגים מעשית כיצד יונה שנשלחה מבין החממות נמצאה אחרי כן בתוך השובך ליד ביתו של המדריך. בחלקה שלייד ביתו הוא מגדל בחממות מיני ירקות שונים ממה שנמצא על מדפי החנויות וממה שהוא מצליח לאקלם לתנאי הארץ. יש שם פלפלים במגוון צבעים ובצורות שונות: ארוכים, קצרים, ירוקים, אדומים, כתומים ועד פלפלים חריפים במינונים שונים של חריפות וגם מתוקים לגמרי. גם עגבניות ישנן, ובעיקר עגבניות שרי בצבעים החל מצהוב ועד סגול מעורב בכחול. כל אלה התלויות על עמודי וחוטי הדלייה כאשר הצמח מגיע לעיתים לאורך של כמה מטרים. בנוסף, סוגי מלפפונים בהדלייה וגזר צבעוני שאינו דוקא כתום, אלא לבן, צהוב וכזה הדומה לצבע סלק.

בחלקו השני של הסיור ממשיכים דרומה בכביש המוליך לכרם שלום אבל פנינו להתיישבות העתידית של מפוני חבל קטיף: מה נאמר ומה נדבר?! אם החלק הראשון של סיורנו היה מעניין, החלק השני היה מעניין ומרגש. גילינו שיש

אזור הנקרא "החלוציות". לא תמצאו אותו במפות הקיימות והוא נמצא דרומית לפתחת שלום, בלב חולות חלוצה, קרוב מאד לגבול המצרי.

אחרי יותר מארבע שנים נראים סוף-סוף ראשוני המבנים שמקימים המתיישבים בכספי הפיצויים. למלוא העין נראים שטחים ירוקים שמתיישבים חקלאים כבר ממשיכים את מה שעסקו ב"גוש" ושנהרס בפינוי. רואים שם מטעי אתרוגים, כרמי זיתים וחממות פלפלים ועגבניות. בעיקרון רוב הגידולים הם אורגניים ומנצלים את האקלים המדברי היבש הקיים באזור.

מה שמרגש בהתיישבות זאת היא העובדה שאנשים אלה לא איבדו את הלהט החלוצי שלהם ולמרות מה שהם עברו בחמש השנים שחלפו הם מוכנים להתחיל הכל מחדש. ההתלהבות שבה תיארה צורית ירחי מנצרים את שלבי התחדשות היישובים, היתה מרתקת ומעוררת אהדה. בין השאר מוקמים שם שלשה יישובים דתיים שבמרכזם בית ספר משותף ומוסדות משותפים נוספים. כבר עומד שלד בית הכנסת שמזכיר במשהו את בית הכנסת בנצרים שהוחרב בידי הערבים.

יש לציין שצורית ציינה פעמים אחדות את התמיכה שתמך קיבוץ סעד ביושבי נצרים לאורך השנים אבל המרגש ביותר מבחינתם היתה קליטתם בסעד ביום הגירוש לאחר שהועזבו מביתם והם בדרכם לבלתי נודע. מה שלנו נראה המעשה הטבעי ביותר לעשותו בזמן ההוא, נתקבל אצלם כתמיכה באחים בזמנם הקשה ביותר והיא הביעה מספר פעמים את רגשי תודתם.

בדרך חזרה לסעד מעודדים ממה שראינו, עברנו ליד תאונת דרכים קשה ליד עלומים. חזרנו למציאות...

רחל וסי אפירט.

"מזכר לדור" - כך נולד הרעיון

באחד מימי השישי בצהריים עברו שניים מחיילנו בשביל ליד ביתם של חברים מבוגרים והנה יוצא החבר ופונה אליהם בבקשת עזרה.

"האם אתם יכולים לעזור לי להזיז את המקרר שלנו? הוא קצת כבד".

"בוודאי, אין בעיות" ענו השניים. אמרו ועשו.

" היית צריכה לראות את השמחה שהיתה על פניהם של בעלי הבית ולשמוע את רוב התודות והברכות שהרעיפו עלינו (שלא לדבר על הכיבודים והממתקים שרצו לתת לנו)". סיפר החייל.(שמו במערכת)

בעקבות המקרה חשב על רעיון - למה שלא נעשה את המצוה הזאת בכל פעם שמישהו צריך עזרה... מה זה כבר בשבילנו, ולחבר המבוגר זוהי עזרה ממשית, כך גם נתקרב זה אל זה.

עד כאן הרעיון. עליו יאמר- כל הכבוד! וישר כח לצעירינו.

ומרעיון למעשה- קופסת "מדור לדור" תעמוד בין תיבות הדואר בצד ימין המספר- 320 .

חבר שיש לו בקשה לא דחופה, שהחבריה הצעירים יוכלו לבצע בבואם הביתה, ישים פתק עם שמו ובקשתו - והיא תטופל.

אחד הצעירים/ות ימונה על הוצאת הפתקים ועל התיאום בין הצדדים.

"ואיש לרעהו יעזורו" - בתקוה שנצליח.

החיים, מראית שריר, ואלחנן ט'נמורט.

הלבנוק שלמת בטון ומלט (אלתראון)

ואכן, אנו לא רחוקים מהשלמת המשימה: הפיכת ישוב ירוק לתפארת, ובו בתים פחות או יותר סימטריים ו"אצבעות" ירוקות בין הבתים, מקום של הרחבת הדעת ורוגע, למקום שבו הבניה מצופפת ועוד ועוד. ועוד לא דיברתי על הממ"דים, שהם בבחינת הכרח בל יגונה.

לדעתי, השטח הירוק בקיבוץ שייך לכלל הציבור, ולא רק למי שכיסו ויכולתו משגת לבנות צמודי קרקע על שטח נרחב מאד. וכך, בית החלומות לאחד הופך לחלום בלהות לכמה וכמה מסביב, הן מבחינת חסימה של נוף ואוויר, והן מבחינה חומרית של ירידת ערך הדירות השכנות לעת שיוך דירות. דירה שנמצאת במקום צפוף וחסום ללא מרחב סביבתי ראוי, סביר שערכה יהיה פחות.

לדעתי, יש להגביל תוספת בניה צמודת קרקע לשטח מצומצם ומוגדר, ומי שחפצה נפשו בבית ובו הרבה מאד מטרים רבועים, יתכבד ויוסיף קומה שניה. בכך אולי נצליח לשמר לטובת כלל הציבור יותר מן הירוק היפה והטוב.

אני מודיע בזאת שאין לי דבר נגד המשפחות הבונות דירות של 150 מ"ר ויותר, אך ועדת תכנון שיודעת מזה כמה שנים שהממ"דים בדרכם אלינו היתה צריכה לרענן נהלי וחוקי הרחבת הדירות בהתאם למצב המשתנה. קודם שמוסרים למתכנן את תכנון המקום לעתיד, כדאי לשנות ולבנות כללי משחק שונים לגבי הרחבת דירות בעתיד.

אני ממליץ לכולם לקרוא את ספרו של אסף ענברי על קיבוץ אפיקים וסיפורו רב השנים, בייחוד את הפרקים האחרונים, בהם הוא מתייחס לבניה ולהרחבות. במקום "הבו לבנים" נבין ש"הבו עוד עצים" גם הוא שיר בניין ארצנו.

ראי סימקין.

טלפון נייד - סכנה

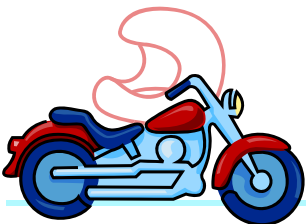

לפני חודש כתבה מתי בעלון: "שלוש פעמים השבוע ניצלתי בנס מתאונה שהיתה יכולה להסתיים באסון". כשנוסעים בקלנועית, או כשרוכבים על אופניים או על טוסטוס, והטלפון מצלצל, צריך לעצור, לדבר, ובסיום השיחה להמשיך בנסיעה. כשהראש מצמיד את הטלפון לכתף, אנחנו מוגבלים במבט לצדדים, ומרוכזים בשיחה במקום להתרכז בנסיעה, וזה מסוכן.

אגב – זה אסור גם על פי חוק!

כאשר נוסעים שלושה אנשים ברכב המיועד לאדם אחד או שניים – גם אז יכולת הנהיגה נפגעת. הנהג הפוגע חייב בנוק, גם אם הנזק גדול.

כל פגיעה ביכולת הנהיגה מסוכנת. ראו הוזהרתם!

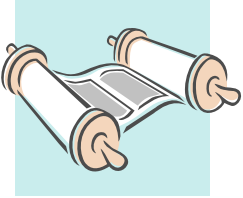

ביטוח: שמחה בלס מטפל בנושא ביטוח לקלנועיות. המדובר בביטוח צד ג'.

הביטוח הכי משתלם – נהיגה זהירה!

לסיום, ועדת ותיקים מטפלת בגיבוש ופרסום כללי נסיעה. בנוסף, ייתכן ונקיים ערב הסברה בנושא.

ד/דקה להבי!

מהו הצביון הדתי בסעד וכיצד ננהל אותו? – תמונת מצב עז כאן

רקע

קיבוץ סעד נמצא בשנים האחרונות בתהליך שינוי מתמשך. תהליך זה נוגע למישור הכלכלי, החינוכי והחברתי. קיבוץ סעד השכיל לנהל תהליכי בירור והחלטה אלו, תוך שמירת המרקם החברתי, ומתוך הסכמה רחבה. במקביל לתהליכים אלו קיים מתח מתמשך בנושא הצביון הדתי במרחב הציבורי והאישי. לצד ציבור רחב הדוגל בהמשך הקו המרכזי של תורה ועבודה ברוח הקיבוץ הדתי, ישנם לא מעטים שבחרו בדרך שונה. יש המבקשים לקיים חברה בעלת אופי תורני ויש המבקשים לקדם חדשנות דתית מתוך דיאלוג עם העולם הכללי. לאחרונה לאור תהליכים לבחירת רב, התחדדה תחושת הפער בין אנשים בעלי כיוון ערכי שונה. אסיפת החברים הטילה על צוות רחב לברר האם ועל מה נכון לקיים תהליך בירור ציבורי בעניין. במפגשי הצוות עלו הסוגיות הבאות:

1. תוצאות- צורך בתהליך בעל תוצרים מוגדרים שעיקרם: עקרונות צביון דתי במרחב הציבורי וקידום מהלך לבחירת רב.
2. תהליך - רבים בקבוצה סברו כי הידברות בין חברי סעד בסוגיות ערכיות תורמת לבירור זהות ומחזקת את החברה. יש משתתפים שחששו מחידוד המחלוקות ותהליכי בירור מתישים.
3. תחושה בדבר הצורך להגדיר שלושה סוגי 'גבולות' חברתיים:
  - **המעגל המרכזי** - מרחב משותף רחב ('הרוב הדומם') המייצג את אורח החיים המקובל בסעד.
  - **המעגל הסובב** - מכיל קבוצות בעלות סדר יום שונה מן המעגל המרכזי בסוגיות מגדריות, חינוכיות ואחרות, נבדלות בעניינים מסוימים מן המעגל המרכזי אך מקובלות כחלק ממגוון אפשרי של החיים בסעד.
  - **גבול חיצוני** - אורחות חיים ומנהגים שאין מקומם בסעד.הגדרת הגבולות הללו תסייע לחברי סעד ובעלי התפקידים להתנהל במרחב הציבורי והאישי.

האתגרים שהצבנו ביציאה למהלך היו:

1. לקיים מהלך פשוט וקצר אשר יאפשר לאנשים החפצים בכך לנהל הידברות מעמיקה בסוגיות הצביון הדתי.
2. לקיים מהלך ציבורי להסכמה על גבולות המעגל המרכזי/ הסובב/ גבול חיצוני.
3. להסכים על האופי והקריטריונים למהלך לבחירת רב עד ראש חודש ניסן תש"ע.

תאור התהליך:

מפגש חברים – על טעם ורוח

נפגשנו במוצש"ק 'וישלח', כמאה וחמישים חברים, במטרה לחלוק מחשבות ורעיונות על ארבע שאלות:

- מהו הצביון הדתי המוביל במרחב הציבורי שלנו?
- מה נוכל לאפשר לקבוצות דתיות שהן מיעוט בתוכנו?
- מהם הקווים האדומים שלנו?
- מהי דמות הרב הרצוי לנו?

בתוך כך עלו הנושאים הבאים: אופייה הדתי של קהילת סעד, נשים וגברים בקהילה, בית הכנסת ומרחבי תפילה, סוגיות הקשורות בשבת, חינוך וחובות דור ההמשך, מדיניות קליטה ופליטה, בחירת הרב.

המשתתפים ציינו בסוף הערב כי הייתה זו הזדמנות למפגש ולהקשבה, 'שבת אחים גם יחד', 'כשם שפרצופיהם שונים, כך דעותיהם שונות'. יש פערים מאוד גדולים בין קבוצות שונות וצריך לעבוד קשה כדי לגשר, אבל השיח נותן מקום לכולם...

סופשבוע קהילתי

קהילת סעד הקדישה את סוף השבוע של פרשת 'שמות' לתהליך ציבורי שאפשר דיאלוג, למידה וגיבוש הצעות בשאלה: מהו הצביון הדתי בסעד וכיצד ננהל אותו?

חמישי

כמאה חברים, נפגשו בערבו של יום חמישי כ"א טבת (7.1). המפגש התנהל בשיטת ה'מרחב הפתוח'. כל משתתף יכול היה להעלות לדיון כל נושא, להשתתף בכל קבוצה ולהציע דרכי פעולה. נפתחו 14 קבוצות דיון בנושאים שונים. הדיונים העלו את המתח והמחלוקת אל פני השטח. בצד הדיונים הפוריים שהתנהלו ליד השולחנות חשנו שחלק מן המשתתפים יצאו בתחושה קשה. בסוף הערב היו סימני שאלה האם ההיבט מוביל להסכמה? האם התהליך יחזיק את עוצמת חילוקי הדעות, הרגשות, הערכים?

שישי

בבוקר יום שישי נפגשו שוב, כ-70 חברים. קראנו את סיכומי הדיונים וההמלצות מאמש. לאחר מכן התקבצו המשתתפים למעגלי הקשבה. הייתה זו הזדמנות לכל משתתף לחלוק עם חבריו את נקודת המבט האישית-רגשית שלו או שלה על המרחב הציבורי. היתה תחושה חזקה של שינוי באווירה, אכן נשבה רוח שונה, של הקשבה וצורך בהבנה הדדית.

במליאת הבוקר שלאחר מכן ניכר היה שגם אם טרם הגענו להסכמות, יש רצון עז לשמור על יחסי חברות והערכה הדדית בין המשתתפים. לאחר המליאה נפתח שוב המרחב לנושאים לדיון וגיבוש המלצות לניסוח החלטות.

בתום הדיונים ישב צוות ההיגוי וסיווג את 19 הסיכומים לחמש קטגוריות:

על מה נחליט ועל מה לא?; גבולות המרחב הציבורי/קבוצתי/אישי; שבת; חינוך וקליטת בני; רב וועדת דת. לכל נושא הוקם צוות ניסוח.

שבת

בליל שבת התקיימה שיחה עם הרב יהודה אלטשולר (מתוכנית הכשרת רבנים לקהילות בארץ) בנושא "פנים חדשות לרבנות קהילתית בישראל" - צביונה המיוחד של רבנות קהילתית, דרכים לחיפוש והכשרת רבנים וסוגיות הנוגעות ליחסים בין הרב לבני הקהילה. השתתפו כ-80 חברים.

בשבת אחרי התפילה נתן הרב אלטשולר שיעור בנושא "משה רבנו – בחר או נבחר?"

בצהרי שבת התכנסו צעירים רבים לשיחה בנושא: **בין 'פשרנות' ל'הקצנה' - הפריה או הפרעה.** כ-40 צעירים השתתפו במפגש שנמשך למעלה משעתיים ואופיין בהקשבה, דיון והחלפת דעות. חשנו שיש פתיחות רבה.

אחר הצהריים התקיים מפגש ציבורי רחב המשולב בסעודה שלישית בו דיברו שי בן יוסף ומרים שפירא על: **שונות בקהילה משותפת – בין הכרעה והכלה.** גם כאן ניכרת הייתה כמות המשתתפים הגדולה.

מוצאי שבת - התכנסו חמישה צוותי ניסוח, לפי הקטגוריות שהוכנו על ידי צוות ההיגוי ביום שישי.

בסוף הערב התכנס שוב צוות ההיגוי וגיבש את המשך התהליך שעיקרו:

1. גיבוש מסמך 'תעודת זהות' המתאר את הצביון הדתי של סעד.
2. מהלך לקבלת החלטות הנדרשות לצורך שמירת הצביון הדתי.

המשך התהליך

1. **תעודת זהות** – הנוסח יובא לדיון ראשוני בצוות המורחב שהכין את התהליך (הנהלת קהילה + צוות בחירת הרב), לאחר מכן יופץ לתגובות החברים. לאחר קבלת תגובות יגובש מתוך כך נוסח מוסכם שיובא להצבעה באסיפת החברים.

2. **החלטות** הנוגעות למרחב הציבורי, שבת, חינוך, קליטת ילדים, ותהליך בחירת רב יובאו לדיון והחלטה בפורומים המתאימים ובמידת הצורך באסיפת החברים.

מהלך זה מתוכנן במהלך חודש שבט-אדר. פגישת מעקב עם מרים שפירא ושי בן יוסף תתקיים לקראת סוף

הפינה הירוקה מטיילת לחבל עדולם

ברצוני להסב את תשומת ליבכם לחבל עדולם שכננו, השוכן בין קריית גת לבית שמש. רבים מאיתנו מסיירים במערכות המסתור של החבל לבד או בטיולים מאורגנים של הקיבוץ. חובבי הפריחה שבינינו, אשר לא שבעים מהכלניות האדומות באזור, יכולים לחזות בכלניות לבנות וורודות ובפרגים באזור גבעת גד. למסתפקים במועט או דחוקים בזמן, ניתן לעצור בצד הכביש לגיחה קצרה בגבעת התורמוסים (תל שכה).

בשנים האחרונות זוכה חבל עדולם לעדנה תיירותית ותרבותית: סודרו שבילי אופניים, שופצו אתרים היסטוריים והתקיים באזור פסטיבל התני"ך. ישנם אף מספר חוות עיזים ויקבי בוטיק המפנקים את המטיילים ומפרנסים בכבוד את היזמים המקומיים.

עד כאן החדשות המשמחות ומכאן ואילך החדשות המדאיגות: בימים אלו מתבצע בחבל עדולם ניסוי של שיטה חדשנית להפקת נפט מפצלי שמן. השלב הראשון בתוכנית הינו 5 קידוחי בדיקה ב-5 נקודות בחבל עדולם (אחד הקידוחים כבר בוצע ליד מושב אדרת). זיכיון קידוחי הנפט נתון בידי חברה אמריקאית אשר זכתה במכרז של משרד התשתיות. לא אכנס לפרטי הניסוי אך ניתן לומר בוודאות כי השלכותיו הסביבתיות לאזור ולמי התהום אינן ידועות די צרכן ורווחיותו מוטלת בספק. נראה כי החברה מעוניינת ל"התגלח על זקננו" אך בניגוד לזקן, ה"משתקם" במהרה, קשה מאוד לחדש חורש טבעי או לטהר מי תהום מזוהמים.

כמובן שרק נגעתי בנושא ולא ניתן בעלון להקיף את הבעיה מכל זוויותיה אך חשוב לי להדגיש שתי נקודות בעניין:

א. לא מדובר בפגיעה סביבתית מינורית או בצמצום מרחב מחיה של תת-מין אנדמי שרק "ירוקים שרופים" שמים ליבם לכך, אלא בנוק משמעותי לאיכות חיי התושבים.

ב. על-פי "חוק הנפט" שחוקק בכנסת, אין לבעלי הקרקע זכויות בנפט היוצא משטחם. הזכויות על השטח מולאמות ע"י המדינה, אשר מקבלת 12% מרווחי הקידוח ושאר הרווח הולך לחברה שזכתה ברישיון הכרייה. מכאן יוצא שתושבי האזור רק נפגעים מהקידוח.

כל מי שמתעניין לדעת עוד מוזמן להיכנס לאתר: <http://saveadullam.org> ולקרוא עוד בנושא.

ניתן לחתום על עצומה נגד הקידוח ולפעול בעוד דרכים המצויינות באתר.

אשמח אם תפיצו את האתר בין מכריכם על-מנת להעלות את המודעות לבעיה.

בת שלום, איתי רוזי.

"מתנות מן הטבע"

הגרעין המשימתי וועדת תרבות מזמינים אתכם לבילוי ט"ו בשבט:

יום שישי י"ד בשבט 29.1.09

בין השעות 10:00-12:00 ברחבת הכלבו.

(ביום גשום- במתחם חד"א)

בתוכנית:

סדנת אצטרובלים

מתאימה לילדים ולמבוגרים.

תחנות הפעלה:

הכנת פיתות ותה צמחים

הצגה וחידון,

הכנת סטיקרים,

הכנת עציצים אקולוגיים.

למבוגרים הרצאה במועדון לחבר בשעה 10:00 בנושא צמחי מרפא.

ילדי ביה"ס דע"ת הבאים לבילוי משוחררים מביה"ס החל משעה 10:00

(הילדים באחריות ההורים)

בואו בשמחה.

בשבת במועדון לחבר, שיחה של אבנר רועי בנושא: משלי בן סירא

בין השעות 12:45-13:20.

הציבור מוזמן.

ליוכבד גולד

ולכל המשפחה

מזל טוב מקרב לב

לבר-המצווה של הנכדים אורי ונדב

בניהם של יוסי ומרב גולד

מזל טוב!

מהלך פנל

גשם - במהלך השבוע ירדו אצלנו 29 מ"מ גשם. זוהי כל כמות המשקעים לחודש ינואר השנה. טיפה בים. לעג לרש. אמנם אפשר היה לזהות חיוך קל על פניו של יהודה ניר, אך יש לזכור כי הממוצע הרב שנתי לחודש זה עומד על 100 מ"מ. ובכן, עוד רבה וארוכה היא הדרך. סך כל משקעי השנה עד כה עומד על כ- 100 מ"מ, והממוצע הרב שנתי של משקעי חורף אצלנו עומד על 385 מ"מ. אנו פשוט עדים לאירוע **יוצא דופן**. אז הלכתי לחפש מה פרושו של זה? אנו רגילים לומר **יוצא דופן** על דבר שחורג מגדר הרגיל. אבל מהי הדופן, ומדוע לצאת ממנה? ובכן, במקור, יוצא הדופן הוא מי שיצא מדופן בטן אמו בניתוח קיסרי.

מקור הביטוי הוא במשנה: "... יוצא דופן והבא אחריו שניהן אינן בכור לא לנחלה ולא לכהן" (בכורות מז ב). נו טוב חבריה, נעזוב כבר דופן שמופן, אגא מכס, עכשיו נדרשת תפילה מכל הלב ובכוונה רבה, ולו רק בכדי שנוכל לסגור את הפיגור ולהגיע אל הממוצע.

מינון - לקראת השקת שלב א' של פרויקט בניית הממ"דים ערכנו אמש במועדון מפגש עם איל פלד, מנהל מנהלת ההקמה מטעם משרד השיכון. היה לדעתי ערב ממצה וחשוב. בסיומו של המפגש, ניתן לומר כי החברים שהשתתפו בו יודעים יותר על מה עומד לקרות לנו כפרטים וכקהילה בשנה הקרובה (אולי קצת פחות). במהלך דבריו אמר איל "... יסתובבו פה בו זמנית 100 – 150 עובדים שונים, חובה עליכם לא להשאיר בחוץ חפצים וציוד יקר ערך וכן **לנעול את החדר** לאורך כל תקופת הבניה..." (כמה ברור שהוא חבר קיבוץ). בסיומו של הערב, כשהתפזר הציבור, ניגש אלי אחד החברים הוותיקים ואמר לי "איך...איך... איך נגמר לי הקיבוץ של פעם. זה לא מכבר השינוי שהחלטנו עליו, ועכשיו המפתחות. 60 שנה אני לא יודע מה זה לנעול את הבית, אין לי בכלל מפתח...איך...איך".

ביטחון - ישבו חברי הצוות אשר על מצלמות הביטחון (אורי, איתן, דוד ובניה) בהשתתפות עופר ואנוכי. סיכמנו את שלב א' – חודש הפעלתן בעמדת השער. יש עדיין דברים לשפר ולתקן, ונבצע אותם אם ירצה השם. עם זאת החלטנו כי נמשיך לשלב הבא. בימים הקרובים נבצע הצבה של מצלמות בשער הירוק, שער היציאה לשדות. במידה ונהייה שבעי רצון מהפעלתן בעמדה החדשה, נמשיך ונתקדם בהדרגה לנקודות נוספות – לול הרבייה המרוחק מהמשק, חצר העגלות (היונקיה) ועוד. אנו מתכוונים להקשות על הגנבים ככל האפשר ולא לתת להם לעשות בביתנו סעד כבתוך שלהם.

חשמל סולרי - בשעה טובה ומוצלחת הצלחנו לחצות בדבוקת הרצים הראשונה את קו המטרה. אנו נמצאים ברשימת הזכאים המצומצמת יחסית שקבלו אישור לחיבור צרכן למתקן יצור חשמל סולרי להספק של 50 KW בתעריף הגבוה (1.98 שח'). המתקן הוגש להיתר על גג סככת האריזה של חממת סעד – אסף והכנסותיו מתפוקת החשמל המיוצרת יהיו של החממה (50% שלנו). על פי התוכנית, הפדיון השנתי מיצור החשמל יהיה כ- 160 אש"ח ולאחר שנות החזר ההשקעה (סך של כ- 900 אש"ח) שבהן אנו מתכננים רווח צנוע בלבד, נוכל לראות רווח נקי של כ- 140 אש"ח לשנה, עד לסיומן של 20 שנות חיי הפרויקט. בימים אלו ניגשת החברה איתה חתמנו (Green Tops) להקים את המערכת ולהריצה. לאחר מכן היא תעבור להפעלה שוטפת לידינו. לצוות יישר כוח. במקביל וללא לאות, אנו מתקדמים בתכנון, בהגשת היתרים ובסגירת התנאים העסקיים להקמת מתקן גדול הרבה יותר, בערך פי 200 ממתקן החממה ואשר סך תפוקתו תעמוד על 10MW. המתקן הזה מתוכנן לקום על גגות הרפת ולול הרבייה, וכן על 190 דונם קרקע ליד המט"ש (מתקן טיהור שפכים) שלנו. זהו מיזם הרבה יותר מורכב ומסובך וההשקעה בו גבוהה עד למאוד (כ- 180 מליון שח'). מובן כי פה אנו שחקנים קטנים, אשר "תורמים" לפרויקט רק את הגגות והקרקע לביצועו. בימים אלו ממש תדון הנהלת המשק ותשב על הנתונים והתחשיבים שהוכנו במטרה לקדם החלטות לקראת ביצוע. את המלצתנו נביא לדיון ואישור לאסיפת החברים בקרוב מאוד.

בת זלום,

חלום